

**Pan
Leszek Balon
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Węgorzewie**

LOL-4100-02-07/2011; P/10/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie („PUP”), w ramach powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa, kontrolę realizacji w 2010 r. zadań związanych z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku lub stypendium.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia działania PUP w badanym zakresie. Podstawą pozytywnej oceny było prawidłowe naliczanie, opłacanie i księgowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych oraz prowadzenie rejestru tych osób. Zastrzeżenia NIK dotyczą natomiast wystąpienia przypadków opóźnień w zgłaszaniu bezrobotnych do ubezpieczenia zdrowotnego oraz niezłożenia sprawozdania budżetowego o dotacjach celowych otrzymanych na sfinansowanie składek zdrowotnych w 2010 r.

1. W 2010 r. PUP na bieżąco rejestrował osoby bezrobotne, stosownie do wymogów art. 33 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy². Rejestracji dokonywano po przedstawieniu przez te osoby dokumentów wymaganych § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy³, tj. załączników niezbędnych do ustalenia statusu osób bezrobotnych oraz ich uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego. Wyjątkiem była rejestracja dwóch osób, które nie przedłożyły kompletu ww. dokumentów - odpowiednio świadectwa pracy i świadectwa ukończenia szkoły. Prowadzony rejestr bezrobotnych (zbiór kart rejestrowych), w którym wykazano średniomiesięcznie 1.839 osób podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w 2010 r., odpowiadał wzorcowi określone w załączniku Nr 1 do ww. rozporządzenia. Z badania dokumentacji 50 bezrobotnych wynikało, że zgodnie z art. 75 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴, zostali oni zgłoszeni przez PUP do ubezpieczenia zdrowotnego. Stwierdzono, że w 21 analizowanych przypadkach (42 %) zgłoszenia tego dokonano jednak z opóźnieniem w stosunku do terminu (7 dni od rejestracji) określonego w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁵. Opóźnienia te w 14 przypadkach wynosiły do jednego tygodnia, w trzech przypadkach 8-10 dni i w czterech – 26-56 dni. Przyczyną tych opóźnień była absencja osoby zajmującej się rozliczaniem składek zdrowotnych, która w 2010 r. wyniosła 53 dni oraz niezapewnienie w tym czasie zastępstwa. Z kontroli wewnętrznej w tym zakresie wynikało ponadto, że w PUP dokonywano często zmiany daty wypełnienia dokumentu zgłoszeniowego do ZUS, celem zachowania terminu określonego w ww. ustawie oraz uniknięcia wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (niezgłaszanie danych), a także nieterminowo wprowadzono do systemu niezbędne dane na innych stanowiskach pracy (do programu „Syriusz”). NIK zwraca uwagę, iż mimo zgodności z regulaminem organizacyjnym PUP, osoba zajmująca się rozliczaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych nie była w stanie w pełni i terminowo wywiązać się z przypisanych jej zadań.

2. PUP prawidłowo ustalał w 2010 r. wysokość miesięcznych składek na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku lub stypendium. Badania kontrolne, przeprowadzone na dokumentacji 161 i 163 bezrobotnych, dla których PUP opłacił składki odpowiednio za maj i grudzień 2010 r. (10% ogółu bezrobotnych w tym miesiącach), wykazały, że wysokość składek naliczono zgodnie z wymogami art. 79 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, tj. w wysokości 50,67 zł w okresie od stycznia do maja oraz 52,44 zł - od czerwca do grudnia 2010 r. Kwoty tych składek stanowiły 9 % podstawy ich wymiaru, którą w myśl art. 81 ust. 8 pkt 5 powołanej ustawy, była wysokość aktualnego

³ Dz. U. Nr 262, poz. 2607 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

zasiłku dla bezrobotnych, tj. kwota odpowiednio 563 zł i 582,70 zł. Zaznaczyć należy, iż w okresie styczeń - maj 2010 r., w oparciu o dyspozycję zawartą w piśmie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2010 r. (po uzgodnieniu z resortem finansów), PUP naliczał składki zdrowotne od podstawy wymiaru w kwocie 563 zł, mimo, iż art. 72 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określił tą podstawę w kwocie 717 zł w okresie pierwszych trzech miesięcy pobierania zasiłku, a 563 zł dopiero w kolejnych miesiącach posiadania prawa do zasiłku.

3. W 2010 r. na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych PUP otrzymał dotacje celowe w łącznej kwocie 1.073,2 tys. zł (w pełni pokryła ona potrzeby w tym zakresie), którą w całości wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Z kwoty tej, 94,1 tys. zł (8,8 % ogółu dotacji) przeznaczono na pokrycie składek naliczonych za grudzień 2009 r., a 19,5 tys. zł (1,9 %) na sfinansowanie części składek za grudzień 2010 r. Badanie ewidencji księgowej wykazało, że wszystkie obroty finansowe związane z ubezpieczeniem zdrowotnym bezrobotnych zostały prawidłowo zaksięgowane, tj. ujęte w ewidencji zgodnie z zakładowym planem kont. Z ewidencji księgowej dotyczącej rozliczenia składek za 50 bezrobotnych wynikało, że PUP naliczał je (jako niepodzielne) za każdy miesiąc i odprowadzał terminowo, zgodnie ze składanymi do ZUS deklaracjami rozliczeniowymi.
4. Zgodnie z wymogami § 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶, wydatkowaną dotacją celową w kwocie 1.073,2 tys. zł wykazano w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w 2010 r. i Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (kwartalne), jako wydatki wykonane w całości w ramach rozdziału 85156 § 4130 – składki zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Stwierdzono jednak, że wbrew ww. wymogom, w PUP nie sporządzano i nie składano do Starostwa kwartalnych sprawozdań Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań jak wyżej, tj. opłacaniem składek zdrowotnych. Z wyjaśnień głównego księgowego wynikało, że nie sporządzano tych sprawozdań, ponieważ PUP nie posiada w swoim planie finansowym wpływów (dochodów) z tytułu dotacji celowej, które ujmowane są w budżecie powiatu, a dokonuje jedynie wydatków w tym zakresie. Zdaniem NIK, w myśl § 11 ust. 3 pkt 1 i 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik Nr 39 do powołanego rozporządzenia, dochody z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa należało wykazywać w kwartalnych

⁶ Dz. U. Nr 20, poz. 103

sprawozdaniach Rb-50, jako plan po zmianach (dochody) i wykonanie (otrzymane dotacje). Ze złożonych rocznych sprawozdań Rb-Z i Rb-N wynikało, że w 2010 r. PUP nie posiadał zobowiązań i należności w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań celem wyeliminowania przypadków opóźnień w zgłaszaniu bezrobotnych do ubezpieczenia zdrowotnego,
- 2) sporządzanie wszystkich wymaganych sprawozdań budżetowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków, bądź o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozstrzygnięcia.

Z poważaniem